

Motion om att utöka Habo kommuns Anhörigstöd till att även innefatta barn och ungdomar i svåra livssituationer

Till Habo kommunfullmäktige

Ur Barnkonventionen, som blivit lag 2020-01-01.

Artikel nr 23:

“Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället”

Artikel nr 31:

“Barn har rätt till lek, vila och fritid”

I Habo kommun finns det många barn och ungdomar som är verksamma i aktiviteter i olika föreningar och har ett rikt fritidsliv. Utgångsläget är att alla barn och ungdomar ska ges möjlighet att delta utifrån sina förutsättningar.

Det finns barn och ungdomar som önskar delta, men som av olika anledningar inte har möjlighet till detta. En orsak kan vara att barnet har en funktionsvariation, som gör det svårt att delta på samma villkor som jämnåriga. En annan orsak kan vara att barnet lever i en svår livssituation med till exempel en sjuk förälder eller ett syskon med funktionsvariation.

I Habo kommun finns det idag få anpassade fritidsmöjligheter för dessa barn och ungdomar. Det finns dock vissa ideella krafter som arbetar för att ge även dessa barn en meningsfull fritid. Det är föräldrar och andra engagerade vuxna som på eget initiativ startat upp och driver olika aktiviteter.

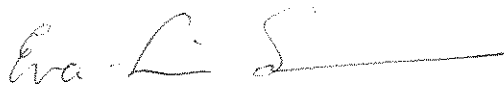
Sedan år 2009 finns det en lydelse i socialtjänstlagen som innebär att socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för anhöriga som vårdar en äldre, långvarigt sjuk eller närstående med funktionsvariation (Socialstyrelsen).

Nationellt kompetenscentrum för anhöriga, belyser det viktiga arbete som bedrivs i Sverige och inkluderar även barnens perspektiv och behov.

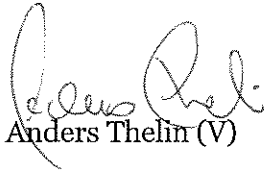
Flera kommuner har tolkat och löst detta uppdrag med Anhörigstöd på olika sätt. Vissa kommuner har sett det som en självklarhet att Anhörigstödet också ska riktas till barn i olika svåra livssituationer. Som exempel kan nämnas Ulricehamns kommun som bl.a. genom sitt Anhörigstöd erbjuder riktade "prova på dagar" med olika anpassade fritidsaktiviteter för barn med funktionsvariationer, riktade aktiviteter till familjer för både syskon och barnet med funktionsvariationer m.m.

Vi föreslår därför att:

- Anhörigstödet i Habo kommun får ett utökat uppdrag att samordna och arrangera olika riktade aktiviteter och olika insatser till barn med funktionsvariationer, barn i svåra livssituationer och deras familjer.
- Anhörigstödet får en organisatoriskt central placering med direktkontakt med socialchef, enhetschefer och chefen för den Centrala Elevhälsan. Genom att ha en direktkontakt i återkommande möten med både Socialförvaltning och skolans Centrala Elevhälsa så kan behov och erbjudanden kommuniceras effektivt och nå den behövande individen och familjen.
- Anhörigstödet ges möjlighet till att hitta en lämplig samlingspunkt för dessa barn/ungdomar och familjer. Att integrera med andra föreningar och deras lokaler och aktiviteter är det optimala, men inte alltid det bästa.

Eva-Lis Svensson (S)

Anders Thelin (V)

Jeanette Nyberg (S)

Margareta Fick (mp)

Dnr KS20/52

§ 83 Svar på motion om att utöka Habo kommuns anhörigstöd till att även innefatta barn och ungdomar i svåra livssituationer**Beslut**

Kommunfullmäktige anser att motionen är besvarad.

Ärendebeskrivning

Eva-Lis Svensson (S), Jeanette Nyberg (S), Anders Thelin (V) och Margareta Fick (MP) skriver i en motion att det i Habo kommun finns barn och ungdomar som önskar delta i aktiviteter i olika föreningar men som av olika anledningar inte har möjlighet till detta. En orsak kan vara att barnet har en funktionsvariation som gör det svårt att delta på samma villkor som jämnåriga. En annan orsak kan vara att barnet lever i en svår livssituation med till exempel en sjuk förälder eller ett syskon med funktionsvariation.

Motionärerna skriver att i Habo kommun finns det idag få anpassade fritidsmöjligheter för dessa barn och ungdomar. Sedan år 2009 finns det en lydelse i socialtjänstlagen som innebär att socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för anhöriga som vårdar en äldre, långvarigt sjuk eller närstående med funktionsvariation. Flera kommuner har tolkat och löst uppdraget med anhörigstöd på olika sätt. Vissa kommuner har sett det som självklart att anhörigstödet också ska riktas till barn i olika svåra livssituationer.

Motionärerna föreslår till fullmäktige att:

- Anhörigstödet i Habo kommun får ett utökat uppdrag att samordna och arrangera olika riktade aktiviteter och olika insatser till barn med funktionsvariationer, barn i svåra livssituationer och deras familjer.
- Anhörigstödet får en organisatorisk central placering med direktkontakt med socialchef, enhetschefer och den centrala elevhälsan.
- Anhörigstödet ges möjlighet att hitta en lämplig samlingspunkt för dessa barn/ungdomar och familjer.

Motionen har översänts till socialnämnden samt till barn- och utbildningsnämnden för yttrande.

Barn- och utbildningsnämnden skriver i sitt yttrande att anhörigstödet ligger idag organisatoriskt under socialförvaltningen. Anhörigkonsulenten samverkar med många verksamheter i Habo kommun. Det finns ett samarbete mellan barn- och utbildningsförvaltningen och individ- och familjeomsorgen i att upptäcka och stödja barn som anhöriga i våra verksamheter.

Barn- och utbildningsnämnden ställer sig positiv till att tillsammans med socialförvaltningen utarbeta former för ökat samarbete mellan professioner inom barn och utbildningsförvaltningens centrala elevhälsa och socialförvaltningen gällande barn och unga i svåra livssituationer.

Yrkanden i motionen gällande anhörigkonsulentens uppdrag och placering berör socialförvaltningens organisation. Barn- och utbildningsförvaltningen ser dock positivt på att anhörigstödet kan få ett utökat uppdrag för att samordna och arrangera olika riktade aktiviteter och insatser till barn med funktionsvariationer, barn i svåra livssituationer och deras familjer. Förvaltningen ser även positivt på förslaget om en samlingspunkt och tror att det kan fånga upp målgruppens behov (BUN 2020-08-25 § 61).

Socialnämnden skriver i sitt yttrande att anhörigkonsulenten har en samordnande roll gentemot barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningens verksamheter, Region Jönköpings län och civilsamhället. Tjänsten är organisatoriskt placerad under vård- och omsorgschefen. Anhörigkonsulentens uppdrag är att arrangera riktade insatser till vuxna anhöriga och lotsa vidare barn som anhöriga till lämpligt stöd eller kontakt.

Målgruppens olikheter gör att det inte finns underlag för att starta en gemensam samlingspunkt för barn som anhöriga i Habo kommun. Förvaltningens bedömning är att motionärernas intentioner tillgodoses genom barnrättsombudens arbete, samverkan med Region Jönköpings län och civilsamhället samt utförande i egen regi eller köp av tjänster externt.

Inom Habo kommun finns det barnrättsombud i många verksamheter. Barnrättsombudets roll är att sprida kunskap till sina arbetskamrater och att ständigt hålla barnperspektivet aktuellt på arbetsplatsen. Habo kommun har som strategi i arbetet med barn som anhöriga att arbeta enligt metoden *Föra barnen på tal*. Föräldern samtalar med handläggare eller annan profession om varje enskilt barns utveckling och livssituation med fokus på barnets styrkor och svårigheter. Den profession som möter barnet eller föräldern, tar även upp hur familjemedlemmens svårigheter påverkar barnen och de vuxna i familjen (SN 2020-08-26 § 43).

Kommunstyrelsen föreslår att motionen ska anses vara besvarad (KS 2020-09-15 § 112).

Kommunfullmäktiges behandling

Eva-Lis Svensson (S) tackar för behandlingen av motionen och förklarar att motionens syfte var att tillsätta en pusselbit i det arbete som pågår på lokal nivå för att nå den aktuella målgruppen bättre. Hon ser fram emot ett samarbete mellan barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden.

Maria Alsén (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och säger samtidigt att socialnämnden haft svårt att bemöta motionen eftersom den pekar åt flera olika håll.

Joakim Lindblom (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och tycker det är en bra motion och ett förslag till förbättring. Han tycker även det är bra att belysa barn i svåra livssituationer.

_____